

Еразмус+ проект:

**„Планирање на дополнителна
образовна поддршка со МКФ: МКФ-
план“**

**“Planning additional educational support with ICF:
ICF-Plan“**

Број на договор:
2022-1-AT01-KA220-SCH-000085006

Времетраење:
01.10.2022 – 30.09.2024

**ВРСКА до МАТЕРИЈАЛИ ЗА ОБУКА
„Фактори на животната средина“**

Уредник: проф. д-р Манфред Претис (Prof. Dr. Manfred Pretis)

Attribution 4.0 International CC BY 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>

1. Што се фактори на средината?

„Животната средина“ не е експлицитно дефинирана никаде во МКФ, но често се парафразира како „фактори на животната средина“. „Факторите на животната средина лежат надвор од поединецот“ (WHO, 2011, стр. 47) и ги вклучуваат, на пример, ставовите на општеството, карактеристиките на архитектурата, правниот систем и динамичната интеракција со останатите компоненти.

Во поглавјето „Проценка“, ќе се види дека факторите на средината се во интеракција со способноста на една личност да функционира и можат да бидат ОЛЕСНУВАЧКИ ФАКТОРИ или БАРИЕРИ.

2. Класификација на животната средина

Поглавје	Код		Што значи ова за секојдневниот живот на детето?
1	e1xx	Производи и технологија	Играчки, лекови, предмети во домаќинството, алатки
2	e2xx	Природна средина и човечки промени на средината	Квалитет на воздухот, облици на пејзаж, климатски услови, земјотреси
3	e3xx	Поддршка и односи	Достапна поддршка и врски со другите лица (семејство, пријатели, врсници, помошници/асистенти)
4	e4xx	Ставови	Ставовите на членовите на семејството, пријатели, врсници, помошници/асистенти (емпатија, одговорност)
5	e5xx	Услуги, системи и политики	Достапност на соодветни здравствени и социјални политики, услуги, како на пример: центри за ран развој, градинка итн.

3. ВРСКА до постоечките материјали за обука

Материјали за обука за факторите на животната средина може да се најдат на:

- www.icfcy-meduse.eu (Модул бр. 2)
- www.icf-school.eu (Модул бр. 2)
- www.thefirst1000days.net (Модул бр. 2)

4. Посебната позиција на животната средина како контекст-фактор

„Факторите на животната средина се во интеракција со сите компоненти на функционирањето и попреченоста. „Основната карактеристика на компонентата на факторите на животната средина е тоа што овие фактори (на пример материјалната или социјалната средина или ставовите на средината) можат да бидат олеснувачку фактори или бариери“ (WHO, 2011, стр. 35).

Слика 1: Структура на МКФ

Ново разбирање на попреченоста во рамките на МКФ

Слика 2. Разбирање на попреченоста во рамките на МКФ

5. Одговорности

Секој кој е вклучен во ТИМСКИОТ ПРОЦЕС (вклучувајќи ги родителите или децата и младите луѓе) може да придонесе кон факторите на средината. Од професионална социолошка гледна точка, се чини дека социјалните работници или социјалните педагози се особено добро обучени за овој аспект.

Овде се важни два аспекта: факторот на средината е4 (кој се однесува на факторите на ставовите) се чини дека е особено важен за многу мали деца, бидејќи ставовите и однесувањето на примарните старатели може да придонесат кон создавање на корисни или попречувачки услови за развојот на детето.

Вториот аспект што често се заборава се системите (т.е. дали постојат, на пример, правни или инфраструктурни барања за корисен развој). Ова често е поврзано со политичките системи и севкупните општествено-политички ставови.

6. Литература

World Health Organisation. (2011). ICF-CY. Internationale Klassifikation der Funktionsfähigkeit, Behinderung und Gesundheit bei Kindern und Jugendlichen. Bern: Huber.